

Interventie Leerkracht Leerling interactie

LLInC

Leerkracht Leerling Interactie Coaching

LLInC staat voor Leerkracht Leerling Interactie Coaching. Met name in vastgelopen relaties tussen leraren en leerlingen kan LLIInC veel bieden. LLIInC helpt via relatiegerichte reflectie negatieve spiralen te doorbreken. Deze nieuwe werkwijze bevordert sensitiever gedrag van leerkrachten richting 'moeilijke' leerlingen, wat het functioneren van deze leerlingen in de klas verbetert. Met alle positieve effecten van dien, zowel voor de leerkracht, leerling als de hele klas.

Een bijzondere ontstaansgeschiedenis vormde de aftrap en had grote impact

Het begint bij een diagnostisch middel, het Leerkracht Relatie Interview (LRI). Dit is een narratief interview dat de grondleggers van LLIInC in eerste instantie puur als meetinstrument gebruiken. Al snel blijkt het grote impact te hebben: alleen al het uitvoeren van het interview zet zoveel in beweging bij leerkrachten, dat het de essentie is geworden van LLIInC. Het LRI is een mooi instrument om leraren te laten reflecteren op hun eigen handelen. Dit blijkt al direct tijdens het interview én daarna – wanneer zij hun handelen in de praktijk meteen al aanpassen. Een goede begeleiding is wel essentieel.

Gedragwetenschappers begeleiden leraren

De LLIInC-benadering en de specifieke manier van begeleiden is ontwikkeld voor gedragwetenschappers. Via LLIInC begeleiden zij leerkrachten tijdens het proces van relatiegerichte reflectie. Bureau Mind biedt een training die begeleiders in het onderwijs en de zorg laat kennismaken met deze nieuwe, effectieve werkwijze.

Contact en Informatie

www.bureaumind.nl

info@bureaumind.nl

Interventie Leerkracht Leerling interactie

Effecten en onderbouwing

Waarom staat relatiegerichte reflectie zo centraal in de LLInC-benadering? En wat levert het concreet op? Een korte onderbouwing.

In de leerkracht maakt het verschil, juist voor de doelgroep waarbij gewenst gedrag vertonen niet vanzelfsprekend is. Juist daarom verdient de leerkracht de best mogelijke begeleiding. De begeleiding van leraren is doorgaans gericht op hun pedagogisch handelen. Ze worden gecoacht en getraind in wat zij *doen*, niet of veel minder op wat zij *voelen en denken*. Terwijl de emoties en cognities van een leraar richting een leerling in belangrijke mate zijn of haar handelen sturen. Diverse (inter)nationale studies tonen dit aan*. Relatiegerichte reflectie vormt een belangrijke eerste stap om vastgeroeste patronen te doorbreken. Daarom is LLInC ontwikkeld: om zelfreflectie bij leerkrachten te begeleiden en stimuleren. Door in te zoomen op het gevoel en denken van leraren – met winst voor alle partijen.

Winst voor de leerling(en)

Een goede relatie tussen de leerkracht en een leerling blijkt groot effect te hebben op leerprestaties. En zorgt er bovendien voor dat leerlingen goed in hun vel zitten en met plezier naar school komen. Het in beweging krijgen van rigide denkpatronen en negatieve gevoelens over een leerling, zorgt ervoor dat een leerkracht ook aandacht krijgt voor positieve kanten van deze leerling en bewuster en sensitiever gaat handelen richting hem of haar. Dit bevordert op allerlei vlakken het gedrag en de betrokkenheid in de klas. Nog meer winst: investeren in individueel contact met leerlingen kan de band met en de dynamiek van de héle klas verbeteren en heeft direct effect op leerprestaties.

Winst voor de leerkracht

Leraren ontnemen veel plezier en voldoening aan de relatie met ‘hun’ kinderen. Andersom kan het zeer stresserend zijn om een negatieve relatie met een leerling te hebben. Beroepen waarin relaties centraal staan, leveren proportioneel meer stress op. Inzicht via LLInC in de eigen mogelijkheden en grenzen in de omgang met leerlingen kan vastgelopen relaties met leerlingen verbeteren en het welzijn en competentiegevoel van de leerkracht bevorderen. * Onder meer Brophy & McCaslin (1992), Tuhlan en Pianta (2002), Sutherland & Oswald (2005), Doumen et al (2008), Spilt & Koomen (2009/2010) en Jennings (2014)

Mirella van Minderhout

*‘Vanuit mijn eigen
ervaring als leerkracht
weet ik hoe zwaar de druk kan voelen en hoe
lastig het kan zijn wanneer zaken buiten je
invloedsfeer liggen. Nog vaker kan ik er nu van
genieten wanneer juist door veranderingen in
het handelen van leerkrachten, kinderen ineens
een verandering laten zien in hun ontwikkeling.’*

Interventie Leerkracht Leerling interactie

Hoe werkt het?

Wat gebeurt er nu écht in het contact met leerlingen in de klas? En dan specifiek met de leerlingen die 'lastig' zijn of moeilijk bereikbaar? Via LLInC laten we leraren reflecteren op hun eigen professionele aandeel in het functioneren van leerlingen, via concrete gebeurtenissen in de klas.

LLInC leert leerkrachten beter inzien welke invloed het eigen gedrag en gevoelens op een leerling hebben. We vragen de leerkracht naar een scala van concrete situaties die de recente ervaringen met de leerling weerspiegelen. Denk aan momenten dat het klikte of juist niet, dat de leerling lastig gedrag liet zien, of van streek was. Behalve naar wat de leerkracht precies deed in die situaties, vragen we ook naar zijn of haar eigen emoties op dat moment én we vragen wat hij of zij denkt dat de leerling voelde. Deze perspectiefwisseling blijkt heel waardevol.

Interview en protocol

Het Leerkracht Relatie Interview (LRI) dat het uitgangspunt vormt, is een semi-gestructureerd interview van 12 hoofdvragen en bijbehorende follow-up vragen. Deze worden gesteld volgens een vast protocol. Het interview duurt ongeveer een half uur tot drie kwartier.

Het interview wordt bij één leraar toegepast op de relatie met twee verschillende leerlingen, geselecteerd op grond van problemen in de relatie. De werkwijze met twee verschillende interviews biedt inzicht in welke aspecten van de relatie vooral te maken hebben met de leerling en de 'match' tussen leraar en leerling, en welke meer te maken hebben met de leraar zelf.

Van gesprek naar relatieprofiel en reflectie

Voor beide leerlingen geldt dezelfde opzet:

- Sessie 1: een interview met de leraar over de relatie met de betreffende leerling aan de hand van de vragen van het LRI.
- Het opgenomen interview wordt achteraf door de begeleider gescoord met behulp van een LRI scoringshandleiding. De scores worden ingevoerd en leveren een zogenaamd relatieprofiel op.
- Sessie 2: een tweede gesprek na een of twee weken dat teruggrijpt op wat de leraar eerder heeft verteld en dat aanzet tot verdere reflectie, aan de hand van het relatieprofiel. Voorop staat het (leren) herkennen van eigen gedrag en reflecteren op wat dat concreet kan betekenen.

Eerst vinden de twee sessies voor leerling 1 plaats; een week later start de eerste sessie voor leerling 2. Aan het einde van sessie 2 bij leerling twee krijgt de leraar ook de gelegenheid om te reflecteren op verschillen en overeenkomsten tussen de relatieprofielen voor beide leerlingen.

Interventie Leerkracht Leerling interactie

Essentieel

Een goede begeleiding – de juiste manier van interviewen, scoren en terugkoppelen – is essentieel voor het bereiken van de beste resultaten. Daarom biedt Bureau Mind een LLInC-training speciaal voor psychologen en orthopedagogen in het onderwijs. Deze training is geaccrediteerd voor post-master onderwijs (registratie NVO-OG en NIP K&J).

Contact en Informatie

H.M.Y.Koomen@uva.nl

www.bureaumind.nl info@bureaumind.nl

jantine.spilt@kuleuven.be

Helma Koomen

Orthopedagoog en onderwijskundige, universitair hoofddocent bij Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam en één van de grondleggers van LInC.

Mirella van Minderhout

Onderwijsadviseur, NVO-Orthopedagoog-Generalist en Cognitief gedragstherapeut en onderwijskundige; Bureau Mind

Jantine Spilt

Universitair hoofddocent bij psychologie van de Universiteit van Leuven. Één van de grondleggers van LInC.

Interventie Leerkracht Leerling interactie

LLInC (empirische evidentie)

Spilt, J. L., Koomen, H. M. Y., Thijs, J. T., & van der Leij, A. (2012). Supporting teachers' relationships with disruptive children: the potential of relationship-focused reflection. *Attachment & Human Development, 14*(3), 305-318. doi:10.1080/14616734.2012.672286

<https://lirias.kuleuven.be/handle/123456789/429954>

Verder lezen

Spilt, J. L., & Koomen, H. (2014). Gedragsproblemen van kinderen of relatieproblemen met kinderen: een cruciaal verschil?! *Mensenkinderen, 141*, 4-8.

<https://lirias.kuleuven.be/handle/123456789/445222>

Spilt, J. L., & Koomen, H. M. Y. (2010). Het Leerkracht Relatie Interview: Interviews met leerkrachten over hun relaties met gedragsmoeilijke kleuters. *Kind en Adolescent, 31*(2), 58-70.

<https://lirias.kuleuven.be/handle/123456789/436905>

*Spilt, J. L., *Koomen, H., & Thijs, J. (2014). Probleemgedrag en leraarstress: Het belang van een relationele benadering. *Pedagogische Studiën, 91*(6), 366-382.

<https://lirias.kuleuven.be/handle/123456789/445212>

Spilt, J. L., Koomen, H. M., Adolescent, K., & Spilt, J. (2015). Het Leerkracht Relatie Interview als hulpmiddel voor handelingsgerichte diagnostiek: Zicht op de invloed van de leerkracht bij gedragsproblemen van leerlingen. *Tijdschrift voor Orthopedagogiek, Kinderpsychiatrie en Klinische Kinderpsychologie, 40*(1), 17-27.

<https://lirias.kuleuven.be/handle/123456789/474389>